

Pamflet

Núm. 5 (2.ª època)

SURT ELS DISSABTES

Barcelona, 8 de febrer del 1936

SALUTACIÓ

Als presos, President, Consellers de la Generalitat, a tots, catalans i no catalans, que caigueren lluitant contra la reacció;
Als exiliats, que han passat fam i misèria en terres estrangeres;
Als nacionalistes, que posen llur amor i llur esperança en la llibertat plena de Catalunya i lluiten per ella;
Als homes de cor i pensament ample, que posen totes les activitats i sacrificis al servei d'una redempció humana;
Als obrers, que en batre's per millorar llur condició actual han creat un nou concepte de civilització més justa;
A la Premsa que defensa totes les justícies i llibertats d'homes i pobles sense excloure'n cap;
En renovar el combat, salut a tots.

De cara a les eleccions

PAMFLET surt en plena campanya electoral. Per als homes que l'editem no és l'època que més ens plagui. No perquè ens esveri el tumult i la cridòria que comporten, ni l'agitació continua que ha de viure tothom. Barrejar-nos amb el poble en els moments de màxim neguit és i ha estat un dels nostres plaers, però també es i ha estat un dels nostres deures. Allò que ens repugna d'un període electoral és l'excés de tòpics i llocs comuns que plouen damunt de les assemblees populars. No és demagògia. Si ho fos és possible que no en protestéssim; la demagògia, tanmateix, té molta tasca a fer en aquest país. Per a les dretes és defensa única, argument decisiu per a llurs públics i possible clientela, ineducada políticament i socialment, gent a qui no desvetlla ni interessa més que la paraula gruixuda i el concepte estrident. A desgrat del que ens repetim com una consigna és entre els elements dretistes que la frase desorbitada i truculenta té més admiradors. En canvi, entre els oradors populars existeix una contenció i sentit de responsabilitat en les afirmacions. Contenció molts cops excessiva en un poble en el qual no és l'oratoría esqueixada del dretisme el pitjor sofriment, sinó el règim demagògic que el tingué sotmès fins a l'adveniment de la República i que hom ha intentat reproduir en el fètid bienni darrer. No. No és la paraula ni el concepte extremat allò que ens escriuix, sinó el lloc comú, la frase estereotipada i buida, el pinyol sense sentit, foc d'encenalls que si engresca momentàniament les multituds acoblades en una sala, no els serveix de res un cop han sortit del míting.

Hem d'enfrontar-nos amb problemes. Aquella gent que esguarda amb neguit l'orador té problemes a resoldre, plets vitals, immediats, que afecten el seu viure quotidià, que com agulles li punxen la carn i l'esperit. Les frases líriques més o menys ben construïdes, la centena repetició dels mateixos fets i comentaris entretenen l'atenció les dues o tres hores que duren els parlaments, però en sortir al carrer l'aire fresc apaivaga l'entusias-

Ara com sempre

En reparèixer PAMFLET, després dels fets del 6 d'octubre, no cal que esmenem gens l'ideari de la nostra etapa anterior.

Els que escrivim aquest setmanari sabem de sobres que els fets d'octubre no han estat cosa accidental i sense conseqüències. Aquella data i el fracàs del moviment ha determinat un examen de consciència col·lectiva, reflex de l'examen de consciència que s'ha fet cada català.

Qui investigui els sentiments i concepcions actuals del poble comprova que no han variat en essència les devocions anteriors a l'octubre fatidic. Però l'abrandament és avui més extremat en les doctrines i propòsits que innel·liren. És més nacionalista, més esquerrista, més obrerista. I nosaltres que ja aleshores, en aquests punts cardinals del nostre moviment polític, formàvem a l'extrem, no hem de rectificar-nos: els canvis que poguem propugnar afecten només qüestions tàctiques per a adaptar la conducta a l'experiència recent.

El poble és amb més fermesa al mateix lloc del 6 d'octubre. Tràgicament ha comprovat que cal posar els seus amors al màxim per a assolir la victòria, que no ha de consentir que consideracions i afectes incidentals ablaneixin ni esmortueixin la seva voluntat. Venç més aviat i més segur aquell que molt estima i que empès per aquest amor únic sap endurir els sentits per no distreure els seus objectius. Per això els abraça ara i els fa més eficients en la lluita quotidiana, no en un dia determinat i prefixat amb anticipació.

No modifiquem res del nostre programa anterior. En aquells pocs números, quatre, que publicarem l'any 1934 reclamàvem el retorn a les essències del 14 d'abril del 1931 i avui no solament tot Catalunya, sinó també tots els ciutadans espanyols reclamen el mateix. I el 14 d'abril, a part les reformes polítiques que nervien la democràcia, és la Reforma agrària i les lleis que aporten als obrers la dignitat i consideració d'homes civilitzats. Però, a més, per a Catalunya és el dia de la proclamació de la República Catalana.

I aquest sentit de llibertat i revolució perdut i combatut pels governants actuals, en alguns aspectes esporuguit en la realització durant les Constituents i sobretot distret i fatigat en els darrers temps del bienni, és el que nosaltres volem reproduir i maldar per plasmar-lo en aquest clos de Catalunya, on els homes viuen amb tanta intensitat perquè saben que sofreixen i quina és la causa de llur sofriment.

me de l'oient, el qual, en arribar a casa seva, la primera cara que el saludarà és la del problema vital que, com la Quimera de Baudelaire, porta arrapat a les espatlles i li trosseja la carn viva. I s'esvairan tots els lirismes, i els paràgrafs llampants i rebuscats seran, tot el més, remors llunyans i sense relació amb la seva existència.

Hem notat que tot i l'entusiasme que hi ha als nostres mítings, a desgrat de l'excitació que es comunica entre la gentada que s'hi atapeeix, l'auditori sembla sovint aplanat, resta entristit com si un íntim dolor el retingués. En canvi, per poc que l'orador es posi sentimental i parli amb cruïda de la persecució i dels pre-

sos, les dones ploren i als homes els espurnegen els ulls. No és desafecte per les idees ni pels homes allò que els minva l'efusió en certs instants, ni estat emocional malaltís allò que els impressiona amb excés en altres, sinó mostra d'una més afinada sensibilitat pels sofriments i inquietuds.

Abans de l'abril del 1931 esperava la República com un Messias; però durava tants anys, segles que es prometia una redempció, que s'havia acostumat a no concebre-la més que com una cosa inassolible: mentrestant feia la seva vida quotidiana i havia pactat una conformitat amb les penes. Però vingué el gran dia, allò que creia promesa remota passà

a realitat, i truncà tota resignació amb les angoixes, i una per una les desgranà i afilerà perquè els seus representants les esvaïssin. Sense moltes presses volia anul·lar-les. Perquè, cal confesar-ho, malgrat que algú pensi en contra, el poble ha tingut molta paciència, en certes hores fins creiem excessiva paciència, durant els tres primers anys de República. Però vingué la desfeta del novembre del 1933; un error enorme de tàctica i de capacitat política separà els partits que entenien que la República no s'estabilitzaria en la vida de l'Estat més que amb un contingut francament revolucionari. Vingué l'octubre del 1934 i en voler refer la Revolució les esquerres són derrotades. I el poble veié entrar tumultuosament i amb crits de triomf les velles penes dintre la seva llar. Les que creia esvaïdes per sempre reviscolaren; les que pensava esmortuïdes es refeien amb tot l'urc; però a més, n'entraven de noves, que abans no coneixia perquè no se n'havia adonat i la República n'hi féu heure esment. I per això, ara, el poble resta entristit i contingut: el desengany és massa recent per a recobrar tot seguit la plena confiança

Cal que ens enfrontem amb els seus neguits i a presència seva els analitzem i n'anunciem sense subterfugis, però també sense temors, la solució. Som els mateixos homes si fa o no fa d'abans del 1931. Però hem tingut la responsabilitat del Govern, i, podem dir-ho ben alt, hem complert sense turbacions la paraula donada; les falles en el nostre obrar són conseqüència de defectes inherents a la naturalesa humana i a impossibilitats de l'organització social. Hem de tornar a governar, puix que tota la lluita actual és per a reconquistar el Poder. Si per a enfortir les nostres milícies cal explicar els desoris que han produït els enemics, per a guanyar el respecte i l'aval del poble, per a retornar-li la joia d'actuar i l'esperança en l'esdevenidor interessa, més que l'obra del contrari, explicar la que nosaltres ens proposem de realitzar.

PAMFLET, en reprendre la tasca en dies d'eleccions, no s'entreté exclusivament a narrar les anècdotes pintoresques, incidents de novel·la o film policíac del bienni dretista, sinó que inicia l'obra de revisió en l'estructura de la societat ca-

(Passa a la pàg. 8)